

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα : Συγκεφαλαιωτική έκθεση για τη σύνοδο της ολομέλειας
– Βρυξέλλες, 20 και 21 Ιανουαρίου 2003

I. ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ο Πρόεδρος κ. Giscard D'Estaing κήρυξε την έναρξη της συνόδου και υπενθύμισε ότι το Προεδρείο ασχολείται τη στιγμή αυτή με την εκπόνηση μιας πρώτης ομάδας άρθρων του σχεδίου Συνταγματικής Συνθήκης, ελπίζει δε να είναι σε θέση σύντομα να την υποβάλει ως πρόταση στη Συνέλευση. Επί πλέον, έχει ήδη αρχίσει η ανάλυση και η κατάταξη κατά κατηγορίες των άρθρων της ισχύουσας Συνθήκης ανάλογα με το κατά πόσον, και σε ποιο βαθμό, απαιτείται να τροποποιηθούν. Αυτό θα δώσει στο Προεδρείο τη δυνατότητα να εκπονήσει την εντολή της ομάδας νομικών εμπειρογνομόνων από τα τρία θεσμικά όργανα που πρόκειται να αρχίσει την εξέταση των άρθρων που απαιτούν απλώς τεχνικές τροποποιήσεις, με στόχο να υποβληθούν σχετικά σχέδια άρθρων στη Συνέλευση.

1. **Λειτουργία των θεσμικών οργάνων (έγγρ. CONV 477/03)**
2. Ο Πρόεδρος άνοιξε τη συζήτηση για τη λειτουργία των θεσμικών οργάνων υπενθυμίζοντας τους δύο λόγους που επιβάλλουν την εξέταση του θέματος αυτού, που είναι οι επιπτώσεις από την αύξηση του αριθμού των κρατών μελών με την επικείμενη διεύρυνση και η ανάγκη προσαρμογής των θεσμικών οργάνων ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις προκλήσεις των στόχων των νέων πολιτικών όπως είναι η εξωτερική πολιτική, η άμυνα, η εσωτερική ασφάλεια και η δικαιοσύνη.

3. Η ακολουθητέα προσέγγιση ως προς τα θεσμικά ζητήματα εξαρτάται από τη μελλοντική φύση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πρέπει άραγε να εξελιχθεί σταδιακά η Ένωση σε δομές περισσότερο ομοσπονδιακές ή θα πρέπει να συνεχίσει να βασίζεται σε ένα μικτό σύστημα, με μια συνομοσπονδιακή πτυχή για τα θέματα που εξακολουθούν να αποτελούν αντικείμενο συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και ένα ομοσπονδιακό σύστημα για τις αρμοδιότητες που ασκούνται στο επίπεδο της Ένωσης ; Η Συνέλευση θα πρέπει να εξετάσει :

- κατά πόσον οι αντίστοιχοι ρόλοι των θεσμικών οργάνων είναι σαφώς καθορισμένοι και οι υποχρεώσεις τους σαφείς,
- κατά πόσον λειτουργούν τα θεσμικά όργανα και εάν θα συνεχίσουν και στο μέλλον να λειτουργούν ικανοποιητικά. Λαμβάνουν τις αποφάσεις τους εγκαίρως και με αποτελεσματικό τρόπο ;
- θα πρέπει μήπως να τροποποιηθούν οι δομές τους και η μέθοδος διορισμού των μελών τους ; Εάν ναι, με ποιο τρόπο ;

Οι πληθυσμιακές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών καθιστούν ιδιαίτερα δύσκολη την εξεύρεση της σωστής ισορροπίας μεταξύ των δύο απαιτήσεων, της απαίτησης για ισότητα μεταξύ των πολιτών και της απαίτησης για ισότητα μεταξύ των κρατών.

4. Στη συνέχεια η συζήτηση επικεντρώθηκε κυρίως στη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, αν και μερικές παρεμβάσεις αφορούσαν επίσης την Επιτροπή και, σε μικρότερο βαθμό, το Κοινοβούλιο. Μερικοί ομιλητές αναφέρθηκαν επίσης στο Δικαστήριο.

5. Πολλοί ομιλητές ξεκίνησαν τις παρατηρήσεις τους για τα διάφορα θεσμικά όργανα εκφράζοντας κατ' αρχάς την προσήλωσή τους σε ορισμένες βασικές αρχές στις οποίες έκριναν ότι θα πρέπει να βασιστεί η συζήτηση. Αρκετοί υπογράμμισαν ότι είναι ανάγκη να διατηρηθεί μια ισορροπία μεταξύ των εξουσιών των τριών κύριων θεσμικών οργάνων. Άλλοι ζήτησαν να ενισχυθούν στον ίδιο βαθμό όλα τα θεσμικά όργανα ώστε να είναι σε θέση να λειτουργούν αποτελεσματικότερα, με μεγαλύτερη διαφάνεια και καταλογισμό ευθυνών. Ορισμένοι τόνισαν ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι τυχόν νέες θεσμικές ρυθμίσεις θα τηρούν πλήρως την αρχή της ισότητας μεταξύ των κρατών μελών. Κάποιοι αναφέρθηκαν επίσης στην ισότητα μεταξύ των πολιτών και στην ανάγκη να συνεχιστεί η τήρηση και των δύο αυτών αρχών. Αρκετοί ομιλητές επισήμαναν επίσης ότι είναι ανάγκη να ασχολούνται τα θεσμικά όργανα αμεσότερα με τα προβλήματα των πολιτών της Ευρώπης. Έγινε επίσης έκκληση για τη διατήρηση της «κοινοτικής μεθόδου», η οποία έχει εξυπηρετήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση ικανοποιητικά. Μερικά μέλη της Συνέλευσης δήλωσαν ότι δεν θεωρούν

πως η θεσμική μεταρρύθμιση επιβάλλει τη δημιουργία νέων οργάνων. Αρκετοί ομιλητές ζήτησαν νέες ρυθμίσεις με τις οποίες θα αναγνωρίζεται καταλλήλως ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων. Ζητήθηκε ιδίως η ενίσχυση του προτεινόμενου μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης για θέματα επικουρικότητας.

6. Ως προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, υπήρξε γενική συμφωνία ότι θα πρέπει να διατηρήσει τον στρατηγικό ρόλο του ως κινητήρια δύναμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων. Αρκετά μέλη της Συνέλευσης είναι της γνώμης ότι η Συνταγματική Συνθήκη πρέπει να περιλάβει έναν σαφέστερο ορισμό του ρόλου και των καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Ορισμένοι τόνισαν ότι ο γενικός συντονιστικός ρόλος του δεν πρέπει να το οδηγήσει στο να αναλάβει αρμοδιότητες οι οποίες από τη φύση τους εμπίπτουν στα τομεακά Συμβούλια, και ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να αποφύγει το να χρησιμοποιείται ως δευτεροβάθμιο όργανο λήψεως αποφάσεων για θέματα που δεν κατορθώνεται να επιλυθούν στο επίπεδο του Συμβουλίου.
7. Αρκετά μέλη της Συνέλευσης, υποστηριζόμενα και από ορισμένα άλλα, πρότειναν να αντικατασταθεί η εκ περιτροπής Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με έναν μονιμότερο και πλήρους απασχόλησης Πρόεδρο ο οποίος θα εκλέγεται (μερικοί ζήτησαν με ειδική πλειοψηφία) είτε για διάστημα πέντε ετών είτε για ανανεώσιμη περίοδο δυόμισυ ετών. Ο Πρόεδρος θα έχει το διπλό καθήκον αφενός να προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, να προεδρεύει σε αυτές και να εποπτεύει τη συνέχειά τους και αφετέρου να εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση διεθνώς στο υψηλότερο επίπεδο, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής και του Προέδρου της. Πολλοί ομιλητές είτε αντιτάχθηκαν στην πρόταση αυτή είτε επισήμαναν ότι θέτει σειρά σοβαρών ζητημάτων τα οποία θα πρέπει να διευκρινιστούν. Μερικοί πιστεύουν ότι η δημιουργία μιας μόνιμης θέσης θα δημιουργήσει σύγχυση ως προς τους αντίστοιχους ρόλους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Επιτροπής, ή, ακόμα χειρότερα, θα θεσμοθετήσει τον μεταξύ τους ανταγωνισμό. Ορισμένοι διερωτήθηκαν ως προς τη δημοκρατική νομιμοποίηση και την υποχρέωση λογοδοσίας μιας τέτοιας δυνητικά ισχυρής θέσης και για τον βαθμό και το είδος διοικητικής υποστήριξης που θα απαιτήσει. Κάποιοι άλλοι διέκριναν μια ευκαιρία για τη δημιουργία μιας ενιαίας θέσης που θα συνδυάζει την Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Επιτροπής. Άλλοι πάλι, αν και δεν απορρίπτουν την πρόταση, ζήτησαν να προσδιοριστούν τα καθήκοντα του μόνιμου Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (θέμα που συνδέεται στενά με τον ρόλο του ίδιου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου). Θα πρέπει άραγε το συγκεκριμένο πρόσωπο να επιτελεί κατά βάση διαχειριστικά καθήκοντα, να ασχολείται με τη χάραξη πολιτικής σε καθημερινή βάση, ή να εξασφαλίζει κυρίως τη συνέχεια των στρατηγικών προσανατολισμών ;

8. Ως προς το Συμβούλιο, ορισμένοι ομιλητές τάχθηκαν υπέρ της διατήρησης της ανά εξάμηνο εναλλαγής στην Προεδρία. Τόνισαν ότι το σύστημα αυτό έχει μεγάλη αξία τόσο επειδή παρέχει σε όλα τα κράτη μέλη, μεγάλα και μικρά, ίση πρόσβαση στα καθήκοντα της Προεδρίας, όσο και επειδή εξασφαλίζει την προβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο. Προτάθηκε να συνδυαστεί η διατήρηση του ισχύοντος συστήματος με έναν καλύτερο πολυετή προγραμματισμό ώστε να εξασφαλίζεται ομαλότερη συνέχεια στη λειτουργία του συστήματος. Ένας ομιλητής τόνισε ότι ο ρόλος της Προεδρίας έχει γίνει δύσκολος επειδή έχει αναλάβει καθήκοντα για τα οποία κανονικά αρμόδια είναι η Επιτροπή.
9. Άλλοι θεωρούν ότι το σημερινό σύστημα της εκ περιτροπής Προεδρίας έχει ήδη φθάσει στα όριά του και δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει αποτελεσματικά στη διευρυμένη Ένωση. Υποβλήθηκαν διάφορες προτάσεις για εναλλακτικά συστήματα, όπως ο καταμερισμός των ευθυνών της Προεδρίας μέσω ενός συστήματος «ομαδικής» εκ περιτροπής άσκησης των καθηκόντων, η διατήρηση μιας κεντρικής εκ περιτροπής Προεδρίας για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων καθώς και για την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων, η εκλογή του Προέδρου της κάθε σύνθεσης του Συμβουλίου, η διεύρυνση του ρόλου του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου και του προσωπικού του, η ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, και διάφοροι συνδυασμοί των προτάσεων αυτών. Ορισμένοι από τους υποστηρικτές της αλλαγής του σημερινού συστήματος της εκ περιτροπής άσκησης της Προεδρίας τόνισαν ότι το όποιο νέο σύστημα θα πρέπει να βασίζεται στην αρχή της ισότητας των κρατών μελών· άλλοι υπογράμμισαν ότι στο νέο σύστημα θα πρέπει να διατηρηθεί ένα στοιχείο εναλλαγής.
10. Σημειώθηκε ευρεία υποστήριξη της ιδέας της δημιουργίας ενός νομοθετικού Συμβουλίου το οποίο θα αναλάβει τη γενική ευθύνη εξέτασης των νομοθετικών προτάσεων και το οποίο θα συνέρχεται σε δημόσια συνεδρία. Τονίστηκε επίσης η σημασία του ρόλου του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων στην προετοιμασία των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Υπήρξε επίσης ευρεία υποστήριξη της δημιουργίας ενός Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων στο οποίο θα προεδρεύει ο αρμόδιος για την ΚΕΠΠΑ. Μερικοί ομιλητές έκριναν ότι η θέση αυτή πρέπει να καταστεί θέση Ευρωπαίου Υπουργού Εξωτερικών· πολλοί θεωρούν ότι θα πρέπει να αναλάβει τα σημερινά καθήκοντα του Έπατου Εκπροσώπου και του Επιτρόπου Εξωτερικών Σχέσεων. Και κάποιοι άλλοι τέλος τόνισαν ότι οι θεσμικές επιπτώσεις της πρότασης αυτής θα πρέπει να μελετηθούν περαιτέρω.

11. Πολλά μέλη θεωρούν ότι το Συμβούλιο θα μπορέσει να λειτουργήσει αποτελεσματικά στη διευρυμένη Ένωση μόνο εάν καταστεί κανόνας η εφαρμογή της ειδικής πλειοψηφίας· για ορισμένους, ακόμα και στον τομέα της ΚΕΠΠΑ. Μερικοί θεωρούν ότι η συμφωνία που επιτεύχθηκε στο πλαίσιο της Συνθήκης της Νίκαιας σχετικά με τη στάθμιση των ψήφων είναι μη λειτουργική και θα πρέπει να αντικατασταθεί από ένα σύστημα διπλής πλειοψηφίας (πλειοψηφία κρατών μελών και πλειοψηφία πληθυσμού). Η λύση αυτή θα είναι και απλή και βιώσιμη. Προτάθηκε επίσης να απαιτηθεί στα πλαίσια της διευρυμένης Ευρώπης μεγαλύτερη προσφυγή στην ενισχυμένη συνεργασία και στην εποικοδομητική αποχή.
12. Ως προς την Επιτροπή, υπήρξε ευρεία συναίνεση υπέρ της διατήρησης, εντός του θεσμικού τριγώνου, μιας ισχυρής Επιτροπής, με το μοναδικό συλλογικό σύστημα λειτουργίας της, που θα ενεργεί σε πλήρη ανεξαρτησία από εθνικές επιδράσεις για την προώθηση του γενικού συμφέροντος της Ένωσης.
13. Η ανάγκη ισχυρής δημοκρατικής νομιμοποίησης της Επιτροπής αναγνωρίστηκε από όλους, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαδικασία επιλογής του Προέδρου της Επιτροπής. Πολλοί ομιλητές αναγνώρισαν ότι, όπως συμβαίνει και τώρα, θα πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία αυτή τόσο οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ωστόσο, ορισμένοι ζήτησαν επί πλέον να καθιερωθεί μια συσχέτιση με το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κατά τη γνώμη τους, αυτό θα αυξήσει το ενδιαφέρον των πολιτών για τις εκλογές και παράλληλα θα ενισχύσει το κύρος της Επιτροπής.
14. Για ορισμένους από τους ομιλητές που υποστήριξαν την προσέγγιση αυτή, θα αρκούσε να προβλεφθεί ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να περιμένει τα αποτελέσματα των εκλογών και να τα λαμβάνει υπόψη του κατά την επιλογή του υποψηφίου. Πολλοί άλλοι επιθυμούν μια ακόμα ριζοσπαστικότερη λύση και προτείνουν αντιστροφή της σειράς παρέμβασης των δύο θεσμικών οργάνων : δηλαδή, να προβλεφθεί πρώτα η διεξαγωγή ψηφοφορίας στο Κοινοβούλιο (χρησιμοποιήθηκε ο όρος «εκλογή του Προέδρου από το Κοινοβούλιο») και στη συνέχεια να επιβεβαιώνεται από το Συμβούλιο η επιλογή του συγκεκριμένου προσώπου. Ορισμένα μέλη της Συνέλευσης ζήτησαν πλειοψηφία 3/5 ή 2/3 κατά την ψηφοφορία στο Κοινοβούλιο ώστε να παραμείνει η Επιτροπή και ο Πρόεδρός της υπεράνω κομματικών ανταγωνισμών. Άλλοι τάχθηκαν υπέρ της απόλυτης πλειοψηφίας τονίζοντας ότι η απαίτηση υψηλότερων ποσοστών θα οδηγήσει σε μια αδιαφανή διαδικασία επιλογής και θα θέσει το Κοινοβούλιο σε δυσκολότερη θέση απ' ό,τι τώρα. Αρκετές παρεμβάσεις περιλάμβαναν την πρόταση να ψηφίζει το Κοινοβούλιο βάσει ενός περιορισμένου καταλόγου υποψηφίων που θα υποβάλλεται από το Συμβούλιο.

15. Μερικοί ομιλητές υποστήριξαν ότι ο πρόεδρος θα πρέπει να εκλέγεται από σώμα εκλεκτόρων αποτελούμενο από Ευρωβουλευτές και μέλη των εθνικών κοινοβουλίων ή με άμεση καθολική ψηφοφορία στο επίπεδο της Ένωσης. Άλλοι εισηγήθηκαν να διατηρηθεί η σημερινή διαδικασία διορισμού, προειδοποιώντας για τον κίνδυνο «πολιτικοποίησης» της Επιτροπής. Επί αυτού έγινε η παρατήρηση ότι η Επιτροπή αποτελεί ήδη πολιτικό όργανο και ότι το γεγονός ότι ο Πρόεδρός της θα εκλέγεται με κοινοβουλευτική πλειοψηφία δεν σημαίνει υποχρεωτικά ότι το σώμα θα αποκτήσει κομματική πολιτική χροιά.
16. Διάφοροι ομιλητές υποστήριξαν επίσης ότι η βάση νομιμοποίησης της Επιτροπής θα ενισχυθεί εάν, πέραν του Κοινοβουλίου, αποκτήσει και το Συμβούλιο το δικαίωμα διατύπωσης μομφής κατά της Επιτροπής, η οποία θα καταστεί έτσι υπόλογη τόσο ενώπιον των κρατών όσο και ενώπιον των λαών.
17. Όσον αφορά τη σύνθεση της Επιτροπής, πολλοί ομιλητές έκριναν ότι, όπως προβλέπεται στη Συνθήκη της Νίκαιας, το επόμενο σώμα θα πρέπει να αποτελείται από έναν Επίτροπο ανά κράτος μέλος. Αυτό θα βοηθούσε την Επιτροπή να χειρισθεί την ένταξη των νέων κρατών μελών, και να διευκολύνει την εξοικείωσή τους με τις διαδικασίες της Ένωσης. Ενώ ορισμένοι ομιλητές θα ήθελαν να διατηρηθεί μακροπρόθεσμα το σύστημα του ενός Επιτρόπου ανά κράτος μέλος, ορισμένοι άλλοι υποστήριξαν ότι ένα μικρότερο σώμα θα μπορούσε να αποδειχθεί προτιμότερο εν καιρώ, από απόψεως αποτελεσματικότητας και ανεξαρτησίας· ένα μεγάλο σώμα το οποίο αναπαράγει την ακριβή σύνθεση του Συμβουλίου κινδυνεύει να κυριαρχείται από εθνικά συμφέροντα και, εάν θεωρηθεί ότι γίνεται «επανεθνικοποίηση» της Επιτροπής, αυτό θα μπορούσε να επηρεάσει την εκ μέρους των κρατών μελών αποδοχή της ανεξαρτησίας και του κύρους των αποφάσεων και των προτάσεών της. Σύμφωνα με εναλλακτικές προτάσεις για μία μικρότερη Επιτροπή, θα πρέπει είτε να δοθεί εκ περιτροπής στα κράτη μέλη, σε ίση βάση, το δικαίωμα διορισμού Επιτρόπου, είτε να αναγνωρισθεί στον υποψήφιο Πρόεδρο της Επιτροπής το δικαίωμα να επιλέγει την ομάδα του - με επιφύλαξη της επιβεβαίωσης του Συμβουλίου - βάσει προσόντων, λαμβάνοντας δεόντως υπ' όψιν τις βασικές γεωγραφικές και πολιτικές ισορροπίες. Γενικότερα, υποστηρίχθηκε ότι ο υποψήφιος πρόεδρος θα πρέπει να έχει μεγαλύτερο λόγο στην επιλογή των επιτρόπων.
18. Όσον αφορά την εσωτερική λειτουργία της Επιτροπής, πολλές εισηγήσεις αναφέρθηκαν στην ανάγκη να αναγνωρισθούν στον Πρόεδρο της Επιτροπής ευρείες εξουσίες. Αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, η εξουσία χάραξης πολιτικής γραμμής («Richtlinienkompetenz»), το δικαίωμα αποπομπής μέλους της Επιτροπής το οποίο δεν απολαύει πλέον της εμπιστοσύνης του Προέδρου, και η εξουσία (ανα)κατανομής των χαρτοφυλακίων των διαφόρων Επιτρόπων και

διάρθρωσης του σώματος με τη δημιουργία ομάδων Επιτρόπων των οποίων θα προΐστανται Αντιπρόεδροι (διορισμένοι υπό του/της Προέδρου), οι οποίες θα καλύπτουν ευρείς τομείς πολιτικής και θα λαμβάνουν αποφάσεις εξ ονόματος του σώματος. Διάφοροι ομιλητές υποστήριξαν ότι τα μέτρα αυτά θα συμβάλουν στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας ενός πολυάριθμου σώματος. Άλλοι, εν τούτοις, υπογράμμισαν τη σημασία της διασφάλισης της αρχής της συλλογικότητας μεταξύ των μελών της Επιτροπής.

19. Όπως τονίσθηκε από πολλούς ομιλητές, θα πρέπει να ενισχυθούν τα βασικά καθήκοντα και οι εξουσίες της Επιτροπής χωρίς, ωστόσο, να υπονομευθούν οι ρόλοι των δύο άλλων θεσμικών οργάνων. Αναφέρθηκε ειδικότερα ότι η Επιτροπή θα πρέπει να ασκήσει πλήρως το ρόλο της στις πολιτικές στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και ότι τα καθήκοντά της όσον αφορά την επιβολή της τήρησης του δικαίου της Ένωσης καθώς και όσον αφορά την υλοποίηση της νομοθεσίας θα πρέπει να ενισχυθούν (ορισμένοι από τους ομιλητές αναφέρθηκαν στην ενδεχόμενη απλούστευση των διαδικασιών επιτροπολογίας και στην εισαγωγή των κατ'εξουσιοδότηση πράξεων), και ότι θα πρέπει να συνεχίσει να απολαύει αποκλειστικού δικαιώματος νομοθετικής πρωτοβουλίας. Διάφοροι ομιλητές υπογράμμισαν ότι η Επιτροπή θα πρέπει να παραμείνει η μόνη εκτελεστική διοικητική αρχή σε επίπεδο Ένωσης.
20. Η ιδέα της διεύρυνσης ή της γενίκευσης της διαδικασίας συναπόφασης στον τομέα της νομοθεσίας προκειμένου να καταστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πλήρης συννομοθέτης έλαβε ευρεία υποστήριξη ορισμένα. Από τα μέλη ζήτησαν επίσης πλήρεις δημοσιονομικές εξουσίες για το ΕΚ μέσω της κατάργησης της διάκρισης μεταξύ υποχρεωτικών και μη υποχρεωτικών δαπανών.
21. Μερικοί ομιλητές πρότειναν να τροποποιηθεί η εκλογική διαδικασία του Κοινοβουλίου προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη προσέγγιση μεταξύ βουλευτών και πολιτών· σε αυτή τη συνάρτηση επισημάνθηκε η ανάγκη μικρότερων εκλογικών περιφερειών, περιφερειακών καταλόγων και αυστηρότερων κανόνων περί του ασυμβίβαστου. Μερικοί ομιλητές αναφέρθηκαν στη σύνθεση του Κοινοβουλίου, ζητώντας παραδείγματος χάριν μείωση του μεγέθους του.
22. Διάφορα μέλη έθεσαν το ερώτημα εάν θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα διάλυσης του Κοινοβουλίου και, εάν ναι, υπό ποιές συνθήκες.

23. Ορισμένοι ομιλητές τόνισαν ότι είναι σημαντικό, για μία Ένωση θεμελιωμένη στο κράτος δικαίου, να ενισχυθεί το Δικαστήριο, προκειμένου να μπορέσει να διατηρήσει την ποιότητα της νομολογίας του και να ανταποκριθεί στον αυξανόμενο φόρτο εργασίας ο οποίος οφείλεται τόσο στη διεύρυνση όσο και σε συστάσεις υποβαλλόμενες από τη Συνέλευση. Λίγοι ήταν οι ομιλητές οι οποίοι υπέβαλαν λεπτομερείς προτάσεις σχετικά με ενδεχόμενους τρόπους ενίσχυσης του Δικαστηρίου, αν και μερικοί πρότειναν τη μεταρρύθμιση της διαδικασίας διορισμού των δικαστών, την ενίσχυση του προσωπικού και των πόρων του Δικαστηρίου (και του Πρωτοδικείου), και την απλούστευση και επίσπευση των διαδικασιών επιβολής προστίμων στα κράτη μέλη υπό του Δικαστηρίου σε περιπτώσεις παραβάσεων.
24. Ο Πρόεδρος, ανακεφαλαιώνοντας, έκρινε ότι το θέμα δεν πρέπει να αντιμετωπισθεί με συγκατάβαση. Η Συνέλευση είχε συσταθεί διότι είχαν επισημανθεί πραγματικά προβλήματα, τα οποία αφορούσαν μεταξύ άλλων και την κοινή γνώμη, όπως έδειξε η χαμηλή συμμετοχή στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Συνέλευση θα έχει αποτύχει στο σκοπό της αν προτιμήσει τη διατήρηση του υπάρχοντος καθεστώτος από την εξεύρεση λύσεων. Απαιτείται τόλμη και φαντασία.
25. Από τη συζήτηση προέκυψαν ορισμένες βασικές αρχές. Η Συνέλευση ετάχθη υπέρ ενός μικτού συστήματος, το οποίο θα συνδυάζει τόσο ομοσπονδιακά όσο και συνομοσπονδιακά στοιχεία. Υπήρξε συναίνεση για την ενίσχυση όλων των θεσμικών οργάνων και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους, αλλά κατά τρόπον ο οποίος να επιτρέπει τη διατήρηση της θεσμικής ισορροπίας. Πολλοί τόνισαν τη σημασία μιας μεγαλύτερης διαφάνειας και ενός μεγαλύτερου δημοκρατικού ελέγχου. Σημειώθηκε επίσης ισχυρή υποστήριξη για την εξασφάλιση της ισότητας μεταξύ των κρατών μελών.
26. Απαιτείται περαιτέρω επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων. Ειδικότερα, θα πρέπει να εξετασθούν εναλλακτικές δυνατότητες προς το ισχύον σύστημα της εκ περιτροπής άσκησης της Προεδρίας του Συμβουλίου, έχουν όμως διατυπωθεί αμφιβολίες ως προς την πρόταση μιας πιο μόνιμης Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η οποία θα ασκείται σε σταθερή βάση. Ετέθησαν ερωτήματα τόσο ως προς το ρόλο όσο και ως προς τη διαδικασία επιλογής. Είναι σαφές ότι τα ερωτήματα αυτά χρειάζονται απάντηση και ότι θα πρέπει να προσδιορισθεί ορθά ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η ιδέα της δημιουργίας νομοθετικού Συμβουλίου το οποίο θα συνέρχεται σε δημόσια συνεδρίαση έλαβε ευρύτατη υποστήριξη. Το τι συνεπάγεται αυτό, καθώς και ο μελλοντικός ρόλος του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, θα πρέπει να εξετασθούν. Το θέμα της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία χρήζει περαιτέρω μελέτης : ειδικότερα, ποιά θα πρέπει να είναι η βάση του τυχόν νέου συστήματος ;

27. Ομοίως, αναλυτικότερη μελέτη χρειάζεται το θέμα του μελλοντικού ρόλου και των καθηκόντων του Υπουργού Εξωτερικών της ΕΕ. Όσον αφορά την Επιτροπή, πολλοί υποστήριξαν την ιδέα της διατήρησης ενός Επιτρόπου ανά κράτος μέλος. Μερικοί πιστεύουν ότι αυτό είναι αναγκαίο σε βραχυπρόθεσμη βάση, θεωρούν όμως ότι θα πρέπει να αναζητηθεί, εν ευθέτω χρόνω, άλλη, πιο αποτελεσματική λύση. Απαιτούνται περαιτέρω εργασίες ως προς τις διάφορες επιλογές, καθώς και ως προς το θέμα των διαδικασιών επιλογής του προέδρου της Επιτροπής.
28. Από τη σύνοδο προέκυψε σαφώς η ανάγκη περαιτέρω μελέτης και συζήτησης· η σύνοδος αποτέλεσε την αφετηρία, και όχι την κατάληξη της συζήτησης και το Προεδρείο θα μελετήσει τα ανακύψαντα θέματα. Εντωμεταξύ τα μέλη της Συνέλευσης θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν γραπτές εισηγήσεις, ιδίως επί των θεμάτων τα οποία δεν έθιξαν στις παρεμβάσεις τους. Ένα τέτοιο θέμα, το οποίο δεν συζητήθηκε επαρκώς, είναι η ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, θέμα ζωτικής σημασίας για τη μελλοντική λειτουργία της Ένωσης. Ο Πρόεδρος πρότεινε επομένως τη σύσταση ενός μικρού «εργαστηρίου ιδεών», για την εξέταση θεμάτων αφορώντων τη λειτουργία του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της διεύρυνσης. Θα μπορούσε να προεδρεύεται από μέλος του προεδρείου, και θα υποβάλλει τις εκθέσεις του στη Συνέλευση. Θα πρέπει να είναι αρκετά αντιπροσωπευτικό της όλης σύνθεσης της Συνέλευσης.

2. Ώρα των ερωτήσεων

29. Δεν υπήρξαν ερωτήσεις.

II. ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

30. Ο Πρόεδρος ανακοίνωσε ότι η επόμενη σύνοδος της Συνέλευσης θα διεξαχθεί το απόγευμα της Πέμπτης 6 Φεβρουαρίου και το πρωί της Παρασκευής 7 Φεβρουαρίου. Θα είναι αφιερωμένη στη συζήτηση της έκθεσης της Ομάδας εργασίας «Κοινωνική Ευρώπη» και στη συζήτηση περιφερειακών θεμάτων.

Σύνοδος της ολομέλειας, 20/21 Ιανουαρίου 2003

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

σύμφωνα με τη σειρά που έλαβαν τον λόγο

1. Λειτουργία των θεσμικών οργάνων (έγγρ. CONV 477/03)

κ. Valéry GISCARD d'ESTAING - Πρόεδρος
κ. Gijs DE VRIES - Κάτω Χώρες (Κυβέρνηση)
κ. Andrew DUFF - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Hubert HAENEL - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
κα Sandra KALNIETE - Λετονία (Κυβέρνηση)
κ. Lamberto DINI - Ιταλία (Κοινοβούλιο)
κ. Antonio VITORINO - Επιτροπή
κ. Giuliano AMATO - Αντιπρόεδρος
κ. Peter HAIN - Ηνωμένο Βασίλειο (Κυβέρνηση)
κ. Alain LAMASSOURE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Dimitrij RUPEL - Σλοβενία (Κυβέρνηση)
κ. Elmar BROK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Louis MICHEL - Βέλγιο (Κυβέρνηση)
κ. Jozef OLEKSY - Πολωνία (Κοινοβούλιο)
κ. Timothy KIRKHOPE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Karel DE GUCHT - Βέλγιο (Κοινοβούλιο)
κ. Tunne KELAM - Εσθονία (Κοινοβούλιο)
κ. René van der LINDEN - Κάτω Χώρες (Κοινοβούλιο)
(Μπλε κάρτες : Einem, Heathcoat-Amory, MacLennan, Costa, Bösch)
κ. Γεώργιος ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ - Ελλάδα (Κυβέρνηση)
κ. Kimmo KILJUNEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Peter ECKSTEIN-KOVACS - Ρουμανία (Κοινοβούλιο)
κ. John BRUTON - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Peter BALÁZS - Ουγγαρία (Κυβέρνηση)
κ. Proisias DE ROSSA - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
κα Teija TIILIKAINEN - Φινλανδία (Κυβέρνηση)
κ. Aloiz PETERLE - Σλοβενία (Κοινοβούλιο)
κ. Marco FOLLINI - Ιταλία (Κοινοβούλιο)
κα Danuta HÜBNER - Πολωνία (Κυβέρνηση)
κ. Peter SKAARUP - Δανία (Κοινοβούλιο)
κα Maria Eduarda AZEVEDO - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
κ. Erwin TEUFEL - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
κ. Μιχαήλ ΑΤΤΑΛΙΔΗΣ - Κύπρος (Κυβέρνηση)
κ. Henrik HOLOLEI - Εσθονία (Κυβέρνηση)
κα Hanja MAIJ-WEGGEN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Henrik DAM KRISTENSEN - Δανία (Κοινοβούλιο)
κ. Dick ROCHE - Ιρλανδία (Κυβέρνηση)
κ. Johannes VOGGENHUBER - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Peter SERRACINO-INGLOTT - Μάλτα (Κυβέρνηση)
κ. Reinhard RACK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

κ. Puiu HASOTTI - Ρουμανία (Κοινοβούλιο)
(Μπλε κάρτες : Muscardini, Speroni)
κ. Jens-Peter BONDE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Jacques SANTER - Λουξεμβούργο (Κυβέρνηση)
κ. Hannes FARNLEITNER - Αυστρία (Κυβέρνηση)
κα Lena Hjelm-WALLÉN - Σουηδία (Κυβέρνηση)
κ. Guntars KRASTS - Λετονία - Κοινοβούλιο
κ. Manfred DAMMEYER - (Επιτροπή των Περιφερειών)
κ. George JACOBS - Ευρωπαίοι Κοινωνικοί Εταίροι
κα Maria BERGER - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Algirdas GRICIUS - Λιθουανία (Κοινοβούλιο)
κ. Rytis MARTIKONIS - Λιθουανία (Κυβέρνηση)
κ. Ernâni LOPES - Πορτογαλία (Κυβέρνηση)
κ. Ben FAYOT - Λουξεμβούργο (Κοινοβούλιο)
κ. Göran LENNMARKER - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
κ. Zekeriya AKCAM - Τουρκία (Κοινοβούλιο)
(Μπλε κάρτες : Carnero, Maij-Weggen)

Τρίτη 21 Ιανουαρίου 2003

**2. Συνέχιση της συζήτησης για τη Λειτουργία των θεσμικών οργάνων
(έγγρ. CONV 477/03)**

κ. Klaus HÄNSCH - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Josep BORRELL FONTELLES - Ισπανία (Κοινοβούλιο)
κα Gisela STUART - Ηνωμένο Βασίλειο (Κοινοβούλιο)
κ. Henning CHRISTOPHERSEN - Δανία (Κυβέρνηση)
κα Anne VAN LANCKER - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Jürgen MEYER - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
κ. Michel BARNIER - Επιτροπή
κ. Gianfranco FINI - Ιταλία (Κυβέρνηση)
κ. Pierre LEQUILLIER - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
κ. Luis MARINHO - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Olivier DUHAMEL - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κα Ana PALACIO - Ισπανία (Κυβέρνηση)
κ. Sören LEKBERG - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
κ. Joschka FISCHER - Γερμανία (Κυβέρνηση)
κ Dominique de VILLEPIN - Γαλλία (Κυβέρνηση)
κ. Edmund WITTBRODT - Πολωνία (Κοινοβούλιο)
κ. Jan KOHOUT - Τσεχία (Κυβέρνηση)
(Μπλε κάρτες : Karins, Hjelm-Wallén, Hain, d'Oliveira Martins, Δημητρίου)
κ. Michael FRENDÓ - Μάλτα (Κοινοβούλιο)
κ. David HEATHCOAT-AMORY - Ηνωμένο Βασίλειο (Κοινοβούλιο)
κ. Kemal DERVIS - Τουρκία (Κοινοβούλιο)
κ. Gabriel CISNEROS - Ισπανία (Κοινοβούλιο)
κ. Ivan KORCOK - Σλοβακία (Κυβέρνηση)
κ. Antonio TAJANI - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. William ABITBOL - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
(Μπλε κάρτες : Tiilikainen, Tomlinson, Speroni, Rack)
κα Μαριέττα ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ - Ελλάδα (Κοινοβούλιο)
κ. Pat CAREY - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Esko SEPPÄNEN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

κ. Oguz DEMIRALP - Τουρκία (Κυβέρνηση)
κ. Matti VANHANEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. John GORMLEY - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
(Μπλε κάρτες : Brok, Duff, Lamassoure, Paciotti)
κα Cristiana MUSCARDINI - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Vytenis ANDRIUKAITIS - Λιθουανία (Κοινοβούλιο)
κ. Reinhard BÖSCH - Αυστρία (Κοινοβούλιο)
κ. Alberto COSTA - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
(Μπλε κάρτες : Maij-Weggen,, Lennmarker, Peterle, Voggenhuber, Palacio, Kiljunen)
